

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική προσέγγιση των ιστορικών πηγών, να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

Από το **ΚΕΙΜΕΝΟ**:

- «Ο μέλλων υποτελής (vassalus) παρουσιάζεται ασκεπής, γονατίζει, βάζει τα χέρια του σ' αυτά του κυρίου».
- «Στη συνέχεια, μετά την ανταλλαγή του «ασπασμού της ειρήνης» με τον χωροδεσπότη (φεουδάρχη)...ο υποτελής ορκίζεται πάνω σε ιερά βιβλία ή μια λειψανοθήκη, προσδίδοντας στη δέσμευση πίστης θρησκευτικό και ιερό χαρακτήρα».
- «Τέλος ο κύριος παραδίδει στον υποτελή ένα αντικείμενο που συμβολίζει το αγαθό που του παραχωρείται ως φέουδο: π.χ. ένα σβώλο χώματος[...]αυτό είναι το χρίσμα, η λεγόμενη «περιβολή» (investitura)».

Από την **ΕΙΚΟΝΑ**:

- Ο υποτελής (γονατιστός και ασκεπής) βάζει τα δύο χέρια του στα χέρια του ανώτερου άρχοντα και αποδέχεται την υποτέλεια (homagium).

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [2.7. Οικονομία και κοινωνία στη Δυτική Ευρώπη. Το σύστημα της Φεουδαρχίας] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- «Η επίσημη αναγνώριση ενός άρχοντα ως υποτελούς ενός άλλου ισχυρότερου άρχοντα γινόταν με τη λεγόμενη τελετή της περιβολής».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να περιγράφει τα τρία στάδια της τελετής της περιβολής [αποδοχή υποτέλειας (homagium), όρκος πίστης, περιβολή (=εκχώρηση φέουδου από τον φεουδάρχη)]

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της πηγής (**ΚΕΙΜΕΝΟ**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «Από τη στιγμή αυτή μπαίνει σε ισχύ το συμβόλαιο που με τρόπο ακατάλυτο συνδέει τον υποτελή με τον κύριό του, μαζί με τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα που αυτό συνεπάγεται για τον καθένα».

- «Ο πρώτος, άρχοντας πλέον στο φέουδό του, είναι κατ' αρχάς υποχρεωμένος να παρέχει στρατιωτική συνδρομή [...]. Είναι επίσης υποχρεωμένος να παρέχει δικαστική βοήθεια [...] καθώς και οικονομική συνδρομή».
- «Από την πλευρά του, ο κύριος οφείλει να προστατεύει τον υποτελή του, όταν δέχεται επίθεση, να τον κρίνει δίκαια και να συμβάλλει στη συντήρησή του».

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [2.7. Οικονομία και κοινωνία στη Δυτική Ευρώπη. Το σύστημα της Φεουδαρχίας] μπορούν να αξιοποιηθούν οι αναφορές:

- «[...]οι διάφορες κοινωνικές ομάδες συνδέθηκαν μεταξύ τους με δεσμούς εξάρτησης».
- «Οι ιεραρχικά ανώτεροι άρχοντες παραχωρούσαν σε άλλους ευνοούμενους υποτελείς τους (βασάλους) εκτάσεις γης, για τις οποίες απαιτούσαν ως αντάλλαγμα πίστη, υποτέλεια και διάφορες υπηρεσίες, ενώ ανέλαβαν την υποχρέωση να τους παρέχουν προστασία και κάθε είδους βοήθεια».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγών και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να παρουσιάζει τις αμφίδρομες υποχρεώσεις ανάμεσα στον φεουδάρχη και τον υποτελή, οι οποίες προέκυπταν από το φεουδαρχικό συμβόλαιο.